

32004R0549

31.3.2004

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

L 96/1

UREDBA (ES) št. 549/2004 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 10. marca 2004****o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba****(okvirna uredba)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 80(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽³⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽⁴⁾ in v smislu skupnega besedila, ki ga je odobril Spravni odbor 11. decembra 2003,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izvajanje skupne prometne politike zahteva učinkovit sistem zračnega prometa, ki zagotavlja varno in redno delovanje storitev v zračnem prometu in s tem olajšuje prost pretok blaga, oseb in storitev.
- (2) Evropski svet je na svoji izredni seji v Lisboni dne 23. in 24. marca 2004 pozval Komisijo, naj predstavi predloge za upravljanje zračnega prostora, nadzor zračnega pro-

meta in upravljanje pretoka zračnega prometa na osnovi dela Skupine na visoki ravni za enotno evropsko nebo, ki jo je ustanovila Komisija. Ta Skupina, ki je sestavljena večinoma iz civilnih in vojaških organov, odgovornih za letalsko navigacijo v državah članicah, je svoje poročilo predložila novembra 2000.

- (3) Za nemoteno delovanje sistema zračnega prometa je potrebna usklajena, visoka raven varnosti navigacijskih storitev zračnega prometa, ki omogoča optimalno uporabo evropskega zračnega prostora, kakor tudi usklajena, visoka raven varnosti v zračnem prometu, skladno z izvajanjem obveznosti navigacijskih služb zračnega prometa v skupnem interesu in obveznosti javne službe. Zato mora sistem ustrezati najvišjim standardom odgovornosti in pristojnosti.

- (4) Razvoj enotnega evropskega neba naj se uskladi z obveznostmi, ki izhajajo iz članstva v Skupnosti in njenih držav članic v Eurocontrolu, kakor tudi z načeli Čikaške konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu iz leta 1944.

- (5) Odločitve glede vsebine, obsega in izvedbe vojaških operacij in vojaškega usposabljanja ne sodijo v pristojnost Skupnosti.

- (6) Države članice so sprejele splošno izjavo glede vojaških zadev, povezanih z enotnim evropskim nebom ⁽⁵⁾. V skladu s to izjavo morajo države članice vzpodbujati zlasti sodelovanje med civilnimi in vojaškimi organi in

⁽¹⁾ UL C 103 E, 30.4.2002, str. 1.

⁽²⁾ UL C 241, 7.10.2002, str. 24.

⁽³⁾ UL C 278, 14.11.2002, str. 13.

⁽⁴⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 3. septembra 2002 (UL C 272 E, 13.11.2003, str. 296), Skupno stališče Sveta z dne 18. marca 2003 (UL C 129 E, 3.6.2003, str. 1) in Stališče Evropskega parlamenta z dne 3. julija 2003 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. januarja 2004 in Sklep Sveta z dne 2. februarja 2004.

⁽⁵⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 9.

olajšati sodelovanje med njihovimi oboroženimi silami v vseh zadevah, povezanih z upravljanjem zračnega prometa, če menijo in v kolikor je to potrebno.

Eurocontrolom po njenem pristopu k tej organizaciji ali z dogovori, ki jih Skupnost sklene s tretjimi državami.

- (7) Zračni prostor je omejen vir, katerega optimalna in učinkovita uporaba je mogoče le, če se upoštevajo potrebe vseh uporabnikov, in ga, kadar je primerno, zastopajo v celotnem procesu razvoja skupnega evropskega neba, v procesu odločanja in izvajanja, pri čemer je vključen Odbor za enotno evropsko nebo.
- (8) Skupnost naj iz teh razlogov in da bi razširila enotno evropsko nebo na večje število evropskih držav, določi skupne cilje in program ukrepanja, ki bi spodbudil prizadevanja Skupnosti, držav članic in različnih gospodarskih interesnih skupin pri oblikovanju bolj integriranega operativnega zračnega prostora, t.j. enotnega evropskega neba, ob upoštevanju razvoja, ki poteka znotraj Eurocontrola.
- (9) Kadar države članice ukrepajo, da bi zagotovile skladnost z zahtevami Skupnosti, morajo biti organi, ki skladnost preverjajo, dovolj neodvisni od izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa.
- (10) Navigacijske službe zračnega prometa, zlasti službe zračnega prometa, ki so primerljive z javnimi organi, je treba funkcionalno ali strukturno ločiti in so v različnih državah članicah organizirane v zelo različnih pravnih oblikah.
- (11) Kadar se zahtevajo neodvisne revizije izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa, je treba inšpekcijski nadzor, ki ga izvajajo uradni revizijski organi v državah članicah, kjer te službe zagotavlja administrativna služba ali javna institucija, katero navedeni uradni organi nadzirajo, priznati kot neodvisno revizijo ne glede na to, ali so revizijska poročila javno objavljena ali ne.
- (12) Zaželeno je, da se enotno evropsko nebo razširi na tretje evropske države bodisi v okviru sodelovanja Skupnosti z Eurocontrolom po njenem pristopu k tej organizaciji ali z dogovori, ki jih Skupnost sklene s tretjimi državami.
- (13) Pristop Skupnosti k Eurocontrolu je pomemben dejavnik za uresničevanje vseevropskega zračnega prostora.
- (14) V okviru uresničevanja enotnega evropskega neba naj Skupnost, kadar je primerno, uveljavi najvišjo raven sodelovanja z Eurocontrolom, da zagotovi sinergijo njihovih zakonodaj in skladnost strategij ter tako prepreči dvojno uporabo.
- (15) V skladu s sklepi Skupine na visoki ravni je Eurocontrol organ z ustreznimi izkušnjami, ki lahko nudi podporo Skupnosti v njeni vlogi zakonodajalca. Zato je treba predvideti ukrepe za izvajanje zadev, ki izhajajo iz pristojnosti Eurocontrola zaradi pooblastil, podeljenih tej organizaciji, ob upoštevanju pogojev, ki jih je treba vključiti v okvir sodelovanja med Komisijo in Eurocontrolom.
- (16) Pri pripravi ukrepov za oblikovanje enotnega evropskega neba so potrebna obsežna posvetovanja z ekonomskimi in socialnimi akterji.
- (17) Socialne partnerje je treba na primeren način obveščati in z njimi opraviti posvet o vseh ukrepih, ki imajo pomembne socialne posledice. Posvet je treba opraviti tudi z Odborom za sektorski dialog, ustanovljenim na podlagi Sklepa Komisije 1998/500/ES z dne 20. maja 1998 o ustanovitvi Odborov sektorskega dialoga med socialnimi partnerji na evropski ravni ⁽¹⁾.
- (18) Zainteresirane strani, kot so izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, uporabniki zračnega prostora, letališke družbe, letalska industrija in predstavniški organi strokovnega osebja, bi morali imeti možnost, da Komisiji svetujejo o tehničnih vidikih uveljavljanja enotnega evropskega neba.
- (19) Zmožljivosti celovitega sistema navigacijskih služb zračnega prometa na evropski ravni je treba redno ocenjevati zaradi kontrole učinkovitosti sprejetih ukrepov in

⁽¹⁾ UL L 225, 12.8.1998, str. 27.

sprejetja dodatnih ukrepov z obveznim upoštevanjem visoke ravni varnosti.

- (20) Sankcije, ki so predvidene za kršitve te uredbe in ukrepov iz člena 3, morajo biti učinkovite, sorazmerne, odvračilne in ne smejo zmanjšati varnosti.

- (21) Učinke ukrepov, sprejetih na podlagi te uredbe, je treba oceniti z vidika poročil, ki jih mora Komisija redno predložiti.

- (22) Ta uredba ne vpliva na pristojnost držav članic, da sprejmejo določbe v zvezi z organiziranostjo njihovih oboroženih sil. Ta pristojnost držav članic lahko vodi k sprejetju ukrepov, ki njihovim oboroženim silam omogočajo zadosten zračni prostor za ustrezno izobraževanje in usposabljanje. Zato, da se omogoči izvajanje te pristojnosti, pa je treba sprejeti zaščitno klavzulo.

- (23) S skupno deklaracijo ministrov za zunanje zadeve Kraljevine Španije in Združenega kraljestva je bil 2. decembra 1987 v Londonu sklenjen dogovor o večjem sodelovanju obeh držav pri uporabi gibraltarskega letališča. Ta dogovor se bo šele začel izvajati.

- (24) Ker cilja te uredbe, namreč oblikovanja enotnega evropskega neba, države članice ne morejo doseči same zaradi nadnacionalnega obsega te akcije, in ga lahko bolje dosežejo na ravni Skupnosti, pri čemer lahko zagotovijo podrobna izvedbena pravila, ki upoštevajo posebne lokalne pogoje, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načeli subsidiarnosti, kakor določa člen 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti, določenim v navedenem členu, ta uredba ne presega okvirov, potrebnih za doseganje tega cilja.

- (25) Ukrepi, potrebni za izvajanje te direktive, morajo biti sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/486/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.

- (26) Člen 8(2) Standardnega poslovnika za odbore ⁽²⁾, ustanovljenem na podlagi člena 7(1) Sklepa 1999/468/ES, vsebuje standardno določbo, po kateri predsednik

odbora lahko odloči, da povabi tretjo stran na sestanek tega odbora. Predsednik Odbora za enotno evropsko nebo po potrebi povabi predstavnike Eurocontrola, naj se udeležijo sestankov v vlogi opazovalcev ali strokovnjakov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Cilj in področje uporabe

1. Cilj pobude „Enotno evropsko nebo“ je okrepiti veljavne varnostne standarde in celovito učinkovitost splošnega zračnega prometa v Evropi, optimalno izkoristiti zmogljivosti za zadovoljitev zahtev vseh uporabnikov zračnega prostora in zmanjšati zamude. V ta namen je cilj te uredbe vzpostaviti usklajen zakonodajni okvir za oblikovanje enotnega evropskega neba do 31. decembra 2004.

2. Uporaba te uredbe in ukrepov iz člena 3 ne posega v suverenost držav članic nad njihovim zračnim prostorom in v njihove zahteve glede javnega reda ter v varnostne in obrambene zadeve, kakor jih določa člen 13. Ta uredba in navedeni ukrepi ne zajemajo vojaške operacije in vojaško usposabljanje.

3. Uporaba te uredbe in ukrepov iz člena 3 ne posega v pravice in dolžnosti držav članic, ki izhajajo iz Čikaške konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu iz leta 1944.

4. Uporaba te uredbe in ukrepov iz člena 3 za gibraltarsko letališče ne posega v pravni položaj Kraljevine Španije in Združenega kraljestva glede spora o suverenosti nad ozemljem, na katerem je letališče.

5. Uporaba te uredbe in ukrepov iz člena 3 se za gibraltarsko letališče začasno odloži do začetka veljavnosti ureditev iz Skupne izjave, ki so jo podpisali zunanji ministri Kraljevine Španije in Združenega kraljestva dne 2. decembra 1987. Vladi Španije in Združenega kraljestva bosta Svet obvestili o tem datumu začetka veljavnosti.

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ UL C 38, 6.2.2001, str. 3.

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namen te uredbe in ukrepov iz člena 3 se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „služba za kontrolo zračnega prometa (ATC)“ pomeni služba, ki se zagotavlja za:
 - (a) preprečevanje trčenja:
 - med zrakoplovi in
 - med zrakoplovi in ovirami na področju manevriranja in
 - (b) pospeševanje in vzdrževanje urejenega pretoka zračnega prometa;
2. „letališka nadzorna služba“ pomeni služba ATC za letališki promet;
3. „letalska informacijska služba“ pomeni služba, ki je ustanovljena za posredovanje letalskih informacij in podatkov, potrebnih za varno, redno in učinkovito zračno navigacijo na določenem območju;
4. „navigacijske službe zračnega prometa“ pomeni službe zračnega prometa, komunikacijske službe, navigacijske in nadzorovalne službe, meteorološke službe za navigacijo v zračnem prometu in letalske informacijske službe;
5. „izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa“ pomeni vsaka javna ali zasebna entiteta, ki zagotavlja navigacijske službe za splošni zračni promet;
6. „blok zračnega prostora“ pomeni zračni prostor določenih dimenzij v prostoru in času, znotraj katerega so zagotovljene navigacijske službe;
7. „upravljanje zračnega prostora“ pomeni načrtovanje, katerega glavni cilj je najboljša možna izkoriščenost razpoložljivega zračnega prostora s pomočjo dinamične časovne delitve tega prostora in občasno, njegove razdelitve med različne kategorije uporabnikov na osnovi kratkoročnih potreb;
8. „uporabniki zračnega prostora“ pomeni vsi zrakoplovi, ki letijo v splošnem zračnem prometu;
9. „upravljanje pretoka zračnega prometa“ pomeni funkcija, vzpostavljena z namenom, da prispeva k varnemu, urejenemu in hitremu pretoku zračnega prometa, ki omogoča, da se zmogljivosti ATC uporabijo v največjem možnem obsegu, in da je obseg prometa združljiv z zmogljivostmi, ki so jih ustrezni izvajalci služb zračnega prometa prijaviili;
10. „upravljanje zračnega prometa“ pomeni združitev funkcij, ki se izvajajo v zraku in na zemlji (službe zračnega prometa, upravljanje zračnega prostora in upravljanje pretoka zračnega prometa), ki so potrebne za varno in učinkovito premikanje zrakoplovov v vseh fazah delovanja;
11. „službe zračnega prometa“ pomeni različne letalske informacijske službe, alarmne službe, letalske svetovalne službe in službe ATC (službe območne, priletne in letališke kontrole);
12. „služba območne kontrole“ pomeni služba ATC za vodenje zrakoplovov v bloku zračnega prostora;
13. „služba priletne kontrole“ pomeni služba ATC za vodenje zrakoplovov pri njihovem prihodu in odhodu;
14. „sveženj storitev“ pomeni dve storitvi ali več storitev navigacijskih služb zračnega prometa;
15. „dovoljenje“ pomeni dokument, ki ga država članica izda v kakršni koli obliki skladno z nacionalnim zakonom in potrjuje, da izvajalec navigacijske službe zračnega prometa izpolnjuje zahteve za izvajanje določene službe;
16. „komunikacijske službe“ pomeni letalske fiksne in mobilne službe, namenjene za zagotavljanje komunikacij zemlja-zemlja, zrak-zemlja in zrak-zrak za namene ATC;
17. „Evropska mreža za upravljanje zračnega prometa“ (EATMN) pomeni komplet sistemov iz Priloge I Uredbe (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (Uredba o interoperabilnosti) ⁽¹⁾, ki omogočajo, da se navigacijske službe zračnega prometa v Skupnosti lahko izvajajo vključno z medsebojnimi povezavami na mejah s tretjimi državami.
18. „koncept delovanja“ pomeni merila za operativno uporabo EATMN ali enega dela te mreže;
19. „sestavine“ pomeni materialne predmete, kot je strojna oprema, in nematerialne predmete, kot je programska oprema, od katerih je odvisna interoperabilnost EATMN;

⁽¹⁾ UL L 96, 31.1.2004, str. 33.

20. „Eurocontrol“ je Evropska organizacija za varnost zračnega prometa, ustanovljena z Mednarodno konvencijo o sodelovanju za varnost zračne plovbe dne 13. decembra 1960 ⁽¹⁾;
21. „Eurocontrolova načela glede uvedbe pristojbin za uporabo objektov in naprav na zračni ruti po stroškovnem načelu in glede izračuna enotnih tarif“ pomeni načela, določena v dokumentu št. 99.60.01/01 z dne 1. avgusta 1999, ki ga je izdal Eurocontrol;
22. „prilagodljiva uporaba zračnega prostora“ pomeni koncept upravljanja zračnega prostora, ki se uporablja na območju Evropske konference civilnega letalstva, kakor je opredeljen v prvi izdaji priročnika z dne 5. februarja 1996 z naslovom „Airspace Management Handbook for the Application of the Concept of the Flexible Use of Airspace“, ki ga je izdal Eurocontrol;
23. „letalsko informacijsko področje“ pomeni zračni prostor določenega obsega, v katerem se zagotavljajo letalske informacijske službe in alarmne službe;
24. „nivo letenja“ pomeni površino konstantnega atmosferskega tlaka, povezanega z določenim referenčnim tlakom 1 013,2 hektopaskalov, ki ga od drugih takšnih površin ločujejo specifični intervali tlaka;
25. „funkcionalni blok zračnega prostora“ pomeni blok zračnega prostora, ki temelji na operativnih zahtevah in odraža potrebo po zagotavljanju bolj integriranega upravljanja zračnega prostora, ne glede na obstoječe meje;
26. „splošni zračni promet“ pomeni vse premike civilnih zrakoplovov kakor tudi premike državnih zrakoplovov (vključno vojaških, carinskih in policijskih zrakoplovov), če so ti premiki v skladu s postopki ICAO;
27. „ICAO“ pomeni Mednarodna organizacija civilnega letalstva, ustanovljena s Čikaško konvencijo o mednarodnem civilnem letalskem prometu v iz leta 1944;
28. „interoperabilnost“ pomeni niz funkcionalnih, tehničnih in operativnih lastnosti, ki jih morajo imeti sistemi in naprave EATMN, kakor tudi postopki za njegovo delovanje z namenom, da se zagotovi varno, neprekinjeno in učinkovito delovanje. Interoperabilnost je mogoče doseči tako, da se zagotovi skladnost sistemov in naprav z bistvenimi zahtevami;
29. „meteorološke službe“ pomeni tiste naprave in storitve, ki zrakoplovom posredujejo vremenske napovedi in razlage meteoroloških razmer in opažanj pred poletom kakor tudi vse druge vremenske informacije in podatke, ki jih posredujejo države članice za letalsko uporabo;
30. „navigacijske službe“ pomeni tiste naprave in storitve, ki zrakoplovu zagotavljajo informacije o položaju in časovnem razporedu;
31. „operativni letalski podatki“ pomeni informacije o vseh fazah poleta, ki so potrebne zato, da lahko izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, uporabniki zračnega prostora, letališke družbe in drugi vpleteni akterji sprejmejo operativne odločitve;
32. „postopek“, kakor se uporablja v okviru uredbe o interoperabilnosti, pomeni standardna metoda za tehnično ali operativno uporabo sistemov v smislu dogovorjenih in potrjenih operativnih konceptov, za katere je potrebno enotno izvajanje v celotnem EATMN;
33. „vključitev v uporabo“ pomeni prva operativna uporaba po začetni vgradnji ali nadgradnji sistema;
34. „omrežje rut“ pomeni omrežje določenih zračnih poti za usmerjanje splošnih prometnih tokov, ki so potrebne za izvajanje služb ATC;
35. „letenje po ruti“ pomeni izbrani red letenja zrakoplova v času njegove uporabe;
36. „celostno delovanje“ pomeni delovanje EATMN na tak način, da z vidika uporabnika deluje kakor en sistem;
37. „sektor“ pomeni del kontrolnega območja in/ali letalsko informacijsko področje/zgornji zračni prostor;
38. „nadzorne službe“ pomeni tiste naprave in storitve, ki se uporabljajo za določitev položaja zrakoplovov zaradi zagotavljanja varne razdalje med njimi;
39. „sistem“ pomeni skupino naprav v zraku in na zemlji kakor tudi vesoljsko opremo, ki so podpora navigacijskim službam zračnega prometa v vseh fazah letenja;
40. „nadgradnja“ pomeni vsaka sprememba, ki spremeni operativne lastnosti sistema.

⁽¹⁾ Konvencija, spremenjena s protokolom 12. februarja 1981 in revidirana s protokolom 27. junija 1997.

Člen 3

Področja dejavnosti Skupnosti

1. Ta uredba določa usklajen zakonodajni okvir za oblikovanje enotnega evropskega neba v povezavi z naslednjimi dokumenti:

- (a) Uredbo (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (Uredba o zračnem prostoru) ⁽¹⁾;
- (b) Uredbo (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na skupnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb) ⁽²⁾; in
- (c) Uredbo (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropskega omrežja za upravljanje zračnega prometa (Uredba o interoperabilnosti) ⁽³⁾;

in z izvedbenimi pravili, ki jih je Komisija sprejela na podlagi te uredbe in prej navedenih uredb.

2. Ukrepi iz odstavka 1 se uporabljajo ob upoštevanju določb te uredbe.

Člen 4

Nacionalni nadzorni organi

1. Države članice imenujejo ali ustanovijo en organ ali več organov, ki prevzamejo vlogo nacionalnega nadzornega organa, zadolženega za prevzem nalog, dodeljenih v skladu s to uredbo in ukrepi iz člena 3.

2. Nacionalni nadzorni organi so neodvisni od izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa. Neodvisnost je dosežena tako, da so nacionalni nadzorni organi vsaj na funkcionalni ravni primerno ločeni od takšnih izvajalcev. Države članice zagotovijo, da nacionalni nadzorni organi svoja pooblastila izvajajo nepristransko in transparentno.

⁽¹⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 20.

⁽²⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 10.

⁽³⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 26.

3. Države članice obvestijo Komisijo o imenih in naslovih nacionalnih nadzornih organov kakor tudi o spremembah teh podatkov ter o ukrepih, ki jih sprejmejo za zagotavljanje skladnosti s členom 2.

Člen 5

Postopki odbora

1. Komisiji pomaga Odbor za enotno evropsko nebo, v nadaljnjem besedilu „Odbor“, sestavljen iz dveh predstavnikov vsake države članice, ki mu predseduje predstavnik Komisije. Odbor zagotavlja primerno upoštevanje interesov vseh kategorij uporabnikov.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek veljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju člena 8 Sklepa.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek veljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju člena 8 Sklepa.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

4. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 6

Posvetovalni organ panoge

Komisija brez poseganja v vlogo Odbora in Eurocontrola ustanovi „panožni posvetovalni odbor“, ki ga sestavljajo izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, združenja uporabnikov zračnega prostora, letališke družbe, letalska industrija in predstavniški organi strokovnega osebja. Vloga tega organa je le svetovanje Komisiji o tehničnih vidikih izvajanja enotnega evropskega neba.

Člen 7

Odnosi z evropskimi tretjimi državami

Skupnost si postavi za cilj in podpira razširitev enotnega evropskega neba na države, ki niso članice Evropske unije. V ta namen si Skupnost prizadeva, da v okviru sporazumov, sklenjenih s sosednjimi tretjimi državami, ali v okviru Eurocontrola, razširi področje uporabe te uredbe in ukrepov iz člena 3 na te države.

Člen 8

Izvedbena pravila

1. Glede oblikovanja izvedbenih pravil, predvidenih v členu 3, ki izhajajo iz pristojnosti Eurocontrola, Komisija podeli pooblastila Eurocontrolu, pri čemer določi naloge, ki jih mora izvršiti, in njihov časovni razpored. V okviru tega si prizadeva, kolikor je to mogoče, dobro uporabiti dogovore Eurocontrola glede sodelovanja in posvetovanja z vsemi zainteresiranimi stranmi, kadar so ti dogovori v skladu s praksami Komisije glede preglednosti in posvetovalnih postopkov in niso v nasprotju z njenimi institucionalnimi obveznostmi. Komisija ukrepa v skladu s postopkom iz člena 5(2).

2. Na osnovi opravljenega dela iz člena 1 so skladno s postopkom iz člena 5(3) sprejete odločbe v zvezi z uporabo rezultatov tega dela v Skupnosti in z v ta namen določenimi roki. Te odločbe se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

3. Če Eurocontrol, ne glede na odstavek 2, ne more sprejeti pooblastila, ki mu je bilo podeljeno na podlagi odstavka 1, ali če Komisija v posvetovanju z Odborom meni, da

(a) delo na osnovi takšnega pooblastila ne napreduje zadovoljivo glede na določeni skrajni rok, ali

(b) rezultati tega dela niso primerni,

lahko Komisija v skladu s postopkom iz člena 5(3) sprejme alternativne ukrepe za doseganje ciljev zadevnega pooblastila.

4. Glede oblikovanja izvedbenih pravil iz člena 3, ki ne izhajajo iz pristojnosti Eurocontrola, Komisija ukrepa v skladu s postopkom iz člena 5(3).

Člen 9

Sankcije

Sankcije, ki jih države članice določijo za kršitve te uredbe in ukrepov iz člena 3, ki jih zagrešijo uporabniki zračnega prostora in izvajalci služb, so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 10

Posvetovanje zainteresiranih strani

Države članice, ki ukrepajo skladno s svojo nacionalno zakonodajo, in Komisija uvedejo posvetovalne mehanizme za ustrezno sodelovanje zainteresiranih strani pri izvajanju enotnega evropskega neba.

Zainteresirane strani lahko vključujejo:

- izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa,
- uporabnike zračnega prostora,
- letališke družbe,
- letalsko industrijo in
- predstavniške organe strokovnega osebja.

Posvetovanje zainteresiranih strani zajema zlasti oblikovanje in uvedbo novih konceptov in tehnologij v EATMN.

Člen 11

Pregled učinkovitosti

1. Komisija zagotovi pregled in ovrednotenje učinkovitosti navigacijskih služb zračnega prometa, pri čemer uporablja obstoječe znanje Eurocontrola.

2. Namen analize podatkov, zbranih na podlagi odstavka 1, je:

- (a) omogočiti primerjavo med navigacijskimi službami zračnega prometa in njihovo izboljšanje;
- (b) pomagati izvajalcem navigacijskih služb zračnega prometa pri izvajanju zahtevanih storitev;
- (c) izboljšati posvetovalni postopek med uporabniki zračnega prostora, izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in letališkimi družbami;
- (d) opredeliti in spodbuditi najboljše prakse, vključno z izboljšanjem varnosti, učinkovitosti in zmogljivosti.

3. Komisija skladno s postopkom iz člena 5(3) sprejme ukrepe za razširjanje informacij iz člena 2 zainteresiranim stranem, brez poseganja v pravico dostopa javnosti do dokumentov Komisije, kakor določa Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do informacij.

skega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ⁽¹⁾.

Člen 12

Nadzor, spremljanje in načini ocene vpliva

1. Nadzor, spremljanje in načini ocenjevanja vpliva temeljijo na letnih poročilih o izvajanju ukrepov, ki jih države članice predložijo v skladu s to uredbo in ukrepi iz člena 3.
2. Komisija redno pregleduje uporabo te uredbe in ukrepov iz člena 3 ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o tem, prvič 20. aprila 2007, nato pa vsake tri leta. V ta namen lahko Komisija od držav članic zahteva dodatne informacije poleg tistih, ki jih skladno s členom 1 posredujejo v poročilih.
3. Komisija pri sestavljanju poročil iz odstavka 2 zaprosi za mnenje Odbor.
4. Poročila naj vsebujejo oceno rezultatov, ki so bili doseženi z ukrepi na podlagi te uredbe, vključno ustrezne informacije o razvoju dogodkov v sektorju, zlasti o ekonomskih, socialnih, tehnoloških vidikih in vidikih zaposlovanja, kakor tudi o kakovosti storitev v smislu prvotnih ciljev in potreb v prihodnje.

Člen 13

Varovalni ukrepi

Ta uredba ne preprečuje državi članici, da uporabi ukrepe, v kolikor so ti potrebni za varovanje bistvenih interesov varnostne ali obrambne politike. Takšni ukrepi so zlasti potrebni:

- za nadzorovanje zračnega prostora v njeni pristojnosti, skladno z regionalnimi sporazumi o zračnem prometu Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO), zlasti za sposobnost odkrivanja, prepoznavanja in presojanja vseh zrakoplovov, ki uporabljajo ta zračni prostor, z namenom zavarovati varnost letenja in sprejeti ukrepe za izpolnjevanje potreb varovalne in obrambne politike.
- ob resnih notranjih nemirih z negativnim vplivom na ohranjanje zakonitosti in javnega reda,
- v primeru vojne ali ob resni mednarodni napetosti, ki bi pomenila vojno nevarnost,
- za izpolnjevanje mednarodnih obveznosti, ki jih je država članica sprejela za ohranjanje miru in mednarodne varnosti,
- za izvajanje vojaških operacij in vojaškega usposabljanja, vključno za potrebna sredstva za vaje.

Člen 14

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 10. marca 2004

Za Evropski parlament
Predsednik
P. COX

Za Svet
Predsednik
D. ROCHE

⁽¹⁾ UL L 145, 31.5.2001, str. 43.